

Interni časopis skupine SIJ –
Slovenska industrija jekla

11 • 30. novembra 2010

sij

VSEBINA

stran 4

**NALOŽBA V NOVO LINIJO
ZA DEBELO PLOČEVINO V
ACRONIJU**

stran 10

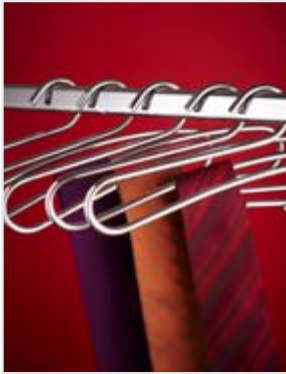
**OBISK MINISTRICE IN
ČRNOGORSKEGA VELEPO-
SLANIKA V METALU RAVNE**

stran 20

**ČASOPIS SIJ MED
NAJBOLJŠIMI SLOVENS-
KIMI INTERNIMI ČASOPISI**

stran 28

**JEKLARSKI POHOD NA
VELIKO KOZJE**

Kravata, takšna za okol' vrata,
zaradi nje člov'k drugačen rata,
vsega kriva je kravata!

Kravata, vsega kriva je kravata,
zaradi nje člov'k drugačen rata,
vsega kriva je kravata!

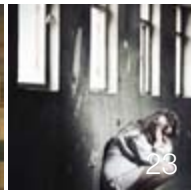
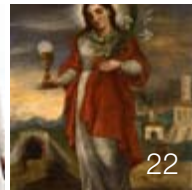
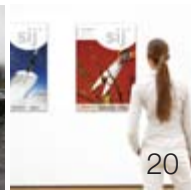
Vir: "tisti stvari za okol' vratu" iz
popevke Adija Smolarja Kravata

Slovenska industrija jekla

skupina

Fotografija na naslovnici:
Tomo Jeseničnik

- 4 INVESTIRAMO**
ODPRTJE NOVE PROIZVODNE LINIJE ZA DEBELO PLOČEVINO V ACRONIJU
- 10 GOSTIMO**
OBISK MINISTRICE ZA GOSPODARSTVO MAG. DARJE RADIČ V METALU RAVNE
- 11** OBISK VELEPOSLANIKA ČRNE GORE V METALU RAVNE
- 12** FRANCOSKA PODJETJA NA OBISKU V METALU RAVNE
- 13 TRŽIMO**
NOŽI RAVNE NA SEJMU EUROBLECH 2010
- 14 SKRIBIMO ZA VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU**
POŽAR V UPRAVNI STAVBI ACRONIJA
- 16 MARKETINŠKI KOTIČEK**
KRATKOROČNA TRŽNA NAPOVED
- 17 IMH-NOVIČKE**
DVA NOVA MEŠALNIKA NAENKRAT
- 17** POGODBA ZA IZVOZ BO PODALJŠANA
- 18** CERTIFIKAT O AKREDITACIJI LABORATORIJA

- 19 KADRI**
KADROVSKA GIBANJA V OKTOBRU
- 20 POSTAVLJAMO SE NA OGLED**
NAŠ ČASOPIS SIJ JE MED NAJBOLJŠIMI
- 22 LOKALNO-AKTUALNO**
SLOVESNO NA PREDVEČER BARBARINEGA NA JESENICAH
- 23 OZAVEŠČAMO**
MESEC PREPREČEVANJA ZASVOJENOSTI
- 26 OBNAVLJAMO ENERGIJO**
8. METALOV TURNIR V MALEM NOGOMETU
- 28** JEKLARJI V POSAVSKEM HRIBOVJU
- 30** KOSOBRINSKI ŠPIK
- 31** AFORISTIČNA ŠARŽA
- 31** KARIKATURA
- 32** MODRUJEMO
- 32** MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

Interni mesečni časopis skupine SIJ – Slovenska industrija jekla

Glavna in odgovorna urednica: Anja Potočnik. Področni urednici: za gorenjsko regijo Monika Štojs, SIJ – Slovenska industrija jekla, in za koroško regijo Vesna Pevec Matijević, Metal Ravne.

Uredniški odbor: Acroni: Petra Triplat, Stane Jakelj; Metal Ravne: Eleonora Gladež, Polona Vrabčič; Elektrode Jesenice: Rafko Penič, mag. Mojca Šolar; Noži Ravne: Egidij Hudrap; SUZ: mag. Tanja Avguštin Čufer;

ZIP center: Kristijan Oprešnik. Stalni sodelavci: Boris Berginc – Špikov kot; Tone Kelbl in Marjan Mencinger – Obnavljamo energijo/pohodništvo in potovanja; Drago Ronner – križanka; Andrej Brumen - Dejde – Aforistična šarža.

Nepodpisane fotografije: arhiv SIJ-a, Dreamstime, iStock, Shutterstock, Microsoft Office Online, www.wikimedia.org. Jezikovni pregled: mag. Andreja Čibron - Kodrin. Oblikovanje: Sans, Andrej Knez, s.p. Tisk: ZIP center.

Naklada: 3000 izvodov. Izdajatelj in naslov uredništva: SIJ – Slovenska industrija jekla, d. d., Gerbičeva 98, 1000 Ljubljana, tel.: 01/242 98 18, e-pošta: anja.potocnik@sj.si; monika.stojs@sj.si; vpevec@metalarvne.com.

Anja Potočnik, univ. dipl. komunikologinja,
pomočnica uprave za odnose z javnostmi in odgovorna urednica

fotografija: Borut Krajnc

Komunikator, torej veš svoj dolg?

Priznam, mogoče sem malo pod vplivom nedavne slavnostne konference ob 20-letnici cehovskega združenja, kjer smo piarovci oziroma tisti, ki skrbimo za odnose z javnostmi, govorili o smernicah za nadaljnji razvoj ceha ter etiki in odgovornosti komuniciranja.

Takole je zapisano v zborniku KOMUNIKACIJA & DEZILUZIJA, ki je izšel ob tej priložnosti, uredila pa ga je Lela B. Njatin: Misli, besede in dejanja so prvobitni elementi človekovega obstoja, bivanja, komuniciranja. Omogočajo analiziranje, raziskovanje, načrtovanje, izvajanje in ne nazadnje ocenjevanje in merjenje. Seštevek njihovih energij ima neverjetno moč, njihovi učinki pa neslutene posledice. Moč komuniciranja je brezmejna in vedno daje rezultate;

usmerjena *želene*,
prepuščena *nenadzorovane*,
odgovorna *koristne*,
neetična *škodljive*.

Razumsko so zadeve jasne – poštenost v komuniciranju dolgoročno zagotavlja pozitivne posledice, torej bomo komunicirali odgovorno, pošteno, etično. Preprosto, razumljivo, pa v praksi tudi izvedljivo?

Odgovor prepuščam vsem skupaj in vsakomur posebej. Pa še najpomembnejše: Komunikatorji smo prav vsi ljudje na svetu. Vsi vsak dan na vse mogoče načine vstopamo v najrazličnejše komunikacijske odnose. Bodimo torej previdni, besede nas gledajo!

besedilo Anja Potočnik, univ. dipl. komunikologinja,
pomočnica uprave za odnose z javnostmi in odgovorna urednica

ODPRTJE NOVE PROIZVODNE LINIJE ZA DEBELO PLOČEVINO V ACRONIJU

V vroči valjarni Acronija smo v četrtek, 11. novembra 2010, slavnostno predali namenu novo linijo za proizvodnjo debele pločevine. Proizvodnja debele pločevine postaja v podjetju Acroni vse pomembnejši del proizvodnega programa, saj je Acroni eden izmed glavnih proizvajalcev v evropskem prostoru. S kar 28,5 milijona evrov vredno naložbo bomo izboljšali kakovost izdelkov in obenem omogočili proizvodnjo zadostnih količin debele pločevine.

SPOŠTOVANI GOSTJE, SPOŠTOVANE SODELAVKE IN CENJENI SODELAVCI!

Še ne dolgo tega je na tem mestu zevala velika gradbena jama, ki je pomenila začetek pomembne naložbe v posodobitev tehnologije in obenem takrat velike motnje v proizvodnji. Nismo se ustrašili izziva in skupaj smo navdušeno pričakovali začetek obratovanja novih naprav, ki so prinesle višjo produktivnost in boljšo kakovost debele pločevine. Ker smo gradbena dela in montažo nove opreme izvajali med redno proizvodnjo, je projekt zahteval še posebno angažiranje vseh sodelavcev v vroči valjarni. Rad pa bi izpostavil velikanski prispevek nekaterih, ki so še posebej izstopali pri realizaciji tega projekta. Vodja projekta in gonilna sila je bil Roman Robič, ki je sestavni del vseh projektov in novosti v vroči valjarni. Branko Strmole se je s sodelavci iz proizvodnje iz dneva v dan boril za zagotovitev čim bolj normalne proizvodnje. Branko Mrak je s sodelavci odpremljal plošče ob raznih nemogočih urah, kajti kar nekaj časa smo obratovali po principu: gradbinci in montaža delajo podnevi, proizvodnja in odprema pa ponoči. Vzdrževalci so se vključili že med pripravo projekta, kar se je še posebej dobro pokazalo med zagonom, ko so zelo hitro odpravljali napake. Franci Polajnar z elektro ekipo, Elvir Burnič z ekipo strojnega vzdrževanja in Zdravko Smolej z ekipo procesne avtomatike so se še posebej izkazali. Anton Munih je bil kot vodja nadzora nočna mora izvajalcev. Moramo pa se tudi pohvaliti, ker se pri projektu ni zgodila nobena nezgoda oziroma se nihče ni poškodoval pri delu, za kar je budno skrbel Adis Medić. Še veliko neimenovanih je prispevalo pomemben delež k uspešnemu zaključku projekta. Vsem skupaj se iskreno in preprosto zahvaljujem s prelepo in lepo zvenečo slovensko besedo HVALA.

Danes je praznik svetega Martina, ko enkrat na leto praznujemo pretvorbo mošta v vino. Za nas je praznični vsak dan, ko proizvajamo plošče na tej novi liniji, kjer se oplemenitijo in postajajo

vedno bolj pomemben in prepoznaven izdelek podjetja Acroni. Ta linija je prvi in najpomembnejši nastavek bodoče linije, na kateri načrtujemo celostno proizvodnjo plošč. Z mislimi pa smo že pri novem stroju za valjanje plošč, ki bo nadomestil stari bluming in bo predvidoma začel obratovati januarja 2013.

Kot vidite, nam načrtov ne zmanjka in zazrti smo v prihodnost, ki se je ne bojimo. To pa predvsem zaradi sodelavcev, ki sem jih uvodoma predstavil, in podobnih je v Acroniju še veliko. V preteklosti smo se uspešno borili s težavami, tudi krizo smo uspešno preživeli in dokazali, da smo prekaljeni, potrpežljivi in trmasti obenem. Prepričan sem, da bomo še dolgo kljubovali izzivom sodobnega sveta in za svetovni trg proizvajali kakovostne ter zanimive izdelke.

Slavko Kanalec, glavni direktor Acronija

Ministrica za gospodarstvo mag. Darja Radić: »Uvajanje novih tehnologij, inovacij ali novih materialov, v tem konkretnem primeru nove najsodobnejše proizvodne linije za debelo pločevino v vroči valjarni, vredne 28 milijonov evrov, zagotovo pomeni preskok na nov tehnološki nivo in proizvodnjo izdelkov z višjo dodano vrednostjo. To bo nedvomno pripomoglo k uresničitvi vizije podjetja: *postati drugi največji proizvajalec nerjavnih debelih pločevin v Evropi*. Dovolite mi, da sklenem s čestitkami vodstvu in zaposlenim v podjetju Acroni za premišljene in trezne odločitve o novih naložbah, za prevzem odgovornosti za tveganje ter v končni fazi za vztrajanje pri želji po napredku, rasti in razvoju podjetja, kar, sem prepričana, se vam bo obrestovalo tudi v prihodnosti.«

Tibor Šimonka, predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla: »Relativno enostavno si je zamisliti projekt, narediti spisek želja [...] Če si povprečno sposoben, ga lahko tudi financiraš in udejanjiš. Težje pa je v doglednem času z rezultati poplačati vložena sredstva in še težje s projektom doseči višjo tehnično in ekonomsko raven oziroma konkurenčnost, kot jo lahko hipotetično ali pa jo že v istem obdobju dosega tvoja konkurenca [...] Kljub porodnim težavam tega projekta lahko danes s ponosom predamo namenu novo sodobno transportno linijo za debelo pločevino, še posebej glede na to, da je ob porajanju tega projekta in s tem v okoliščinah gradbišča vzporedno potekala redna proizvodnja, za kar je bilo potrebnega veliko odrekovanja, dodatnih naporov, potrpežljivosti ter izjemne koordinacije in zavzetega sodelovanja vseh delavcev pri projektu.«

Tomaž Tom Mencinger, župan občine Jesenice: »Kot župan sem izjemno zadovoljen, da Acroni, kot največja gospodarska družba v občini Jesenice, izvaja tako velike naložbe. Sodelovanje Občine Jesenice in Železarne je bilo prepleteno že od časov Kranjske industrijske družbe, zato se zavedam, da je tako veliko podjetje, kot je Acroni, lahko konkurenčno le s stalnim posodabljanjem opreme. Veseli me, da je bilo v naložbe v podjetju vloženi preko 100 milijonov evrov, od tega več kot 20 milijonov evrov za varstvo okolja in ekologijo. Pričakujem, da bo tudi nadaljnje sodelovanje s Slovensko industrijo jekla in gospodarsko družbo Acroni ostalo enako do zdaj, saj sta Občina Jesenice in Slovenska industrija jekla letos po skoraj 20 letih le uspeli skleniti dogovor o nerešenih zemljiščih in o ureditvi zemljiškoknjižnega stanja.«

- Z leve: glavni direktor Acronija Slavko Kanalec, izvršni direktor za strategijo, razvoj in investicije dr. Vasilij Prešern, predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla Tibor Šimonka, predsednik nadzornega sveta SIJ in eden izmed največjih lastnikov skupine SIJ Andrej Zubitski ter prvi namestnik generalnega direktorja holdinga IMH Aleksander Ščendrigin

- Z leve: predsednik nadzornega sveta SIJ in eden izmed največjih lastnikov skupine SIJ Andrej Zubitski in veleposlanik Ruske federacije Doku Zavgajev.

- Mlada obetavna pevka Julija Benet nas je očarala s svojim močnim glasom in simpatičnim nastopom.

- Bo nikelj dražji ali cenejši? Direktorica nabave v skupini SIJ Marjana Drolc in podpredsednik uprave skupine SIJ Vjačeslav Korčagin v resnem pogovoru

- Slavnostno gostjo ministrico za gospodarstvo mag. Darjo Radič (levo) je pričakal predsednik uprave skupine SIJ Tibor Šimonka.

- Branka Smole, direktorica Gledališča Tone Čufar, je z žametnim glasom in izvršnimi besedami izvrstno pletla niti programa.

- Z desne: predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla Tibor Šimonka, ministrica za gospodarstvo mag. Darja Radič, veleposlanik Ruske federacije Doku Zavgajev, predsednik nadzornega sveta SIJ in eden izmed največjih lastnikov Andrej Zubitski, prvi namestnik generalnega direktorja holdinga IMH Aleksander Ščendrigin, glavni direktor Acronija Slavko Kanalec, župan občine Jesenice Tomaž Tom Mencinger in izvršni direktor za investicije v skupini SIJ dr. Vasilij Prešern.

• Roman Robič, glavni inženir naložbe v novo proizvodnjo linijo, je razbeljeni jekleni plošči predal spodbudne misli slavnostnih govorcev in predstavnika lastnikov Andreja Zubitskega. Kaj so zapisali moške in ministrica, vedo le oni sami in večni ogenj.

• Z leve: Irena Lačen Benedičič, direktorica Gornjesavskega muzeja Jesenice, v prijetnem druženju z bivšo acronijevko, mag. Alenko Kosmač, tehnično direktorico bruseljskega Euro Inoxa

• Da je denar sveta vladar, dobro vedo (z leve) Marko Berger, vodja prodajnega tima ključnih strank v Hypo Alpe-Adria-Bank, Maksimilijan Zajc, direktor institucionalnih investicij v SKB banki, in Matija Kranjc, izvršni direktor za ekonomiko, finance, kontroling, računovodstvo in informatiko v Acroniju.

• Z leve: Mladen Bijeljac, producent in tehnični direktor Multimedijske hiše IBIS, Miha Hrženjak, direktor Multimedijske hiše IBIS, in Katarina Čučnik, poslovna sekretarka glavnega direktorja Acronija

• Glavni direktor Acronija Slavko Kanalec s soprogo Mojco Kanalec

• Nasmehjana Gabi Čevnik, vodja investicijskih projektov v skupini SIJ, in Marko Škoberne, predsednik uprave Esotech

• Z leve: Blaž Jasnič, asistent glavnega direktorja Acronija, Branko Banko, upokojeni tehnični direktor Acronija, direktor kranjske območne enote Zavarovalnice Triglav Aleš Klement, župan občine Jesenice Tomaž Tom Mencinger, pomočnica uprave za odnose z javnostmi Anja Potočnik, raziskovalec za nerjavna jekla v Acroniju Stane Jakelj in vodja razvoja in raziskav v Acroniju dr. Anton Jaklič

Proizvodnjo navedenih izdelkov iz vroče valjarne smo začeli leta 1996. Zaradi zelo težkih gospodarskih razmer smo ob začetku proizvodnje debele pločevine za izgradnjo transportnih naprav uporabili razpoložljivo opremo iz drugih obratov.

V zadnjem desetletju so se zahteve kupcev glede kakovosti pločevine predvsem v smislu ravnosti in površinskih napak precej zaostriale, kar je predvsem odraz novih sodobnih naprav in linij, ki so bile zgrajene v Evropi in predvsem na Kitajskem.

S ciljem izboljšati kakovost, obenem pa omogočiti proizvodnjo zadostnih količin debele pločevine smo februarja 2008 podpisali pogodbo z dobaviteljem opreme, podjetjem Danieli, za dobavo nove transportne linije, ki poleg transportnih valjčnic vključuje še vroči ravnalnik težke izvedbe z zmožnostjo ravnjanja plošč maksimalne debeline 150 mm, hidravlične škarje za razrez pločevine maksimalne debeline 65 mm, pri maksimalni širini pločevine 2600 mm, hladilne mize, ki omogočajo kontrolirano ohlajanje pločevine do maksimalne debeline 110 mm, in napravo za skladanje plošč v pakete.

Celotna predračunska vrednost naložbe je bila 28,5 mio. EUR. Dodatno smo zaradi avtomatizacije procesa vgradili avtomatsko dvigalo v skladišču gotove debele pločevine, postavili pa smo tudi nov informacijski sistem za materialno poslovanje, ki nam omogoča avtomatiziran proces skladiščenja in manipulacij s paketi plošč.

Glavni cilji projekta so bili:

- ▶ zagotoviti popolnoma avtomatiziran transport debele pločevine po zaključku valjanja,
- ▶ povečati produktivnost vroče valjarne s povečanjem povprečne teže slabov,
- ▶ izboljšati izplen na račun valjanja težjih slabov,
- ▶ s popolnoma avtomatiziranim procesom minimalizirati vpliv človeškega faktorja,
- ▶ hitro ohlajanje plošč, do temperature pod 200 °C v manj kot treh urah, in s tem omogočanje nadaljnega procesiranja,
- ▶ avtomatski zapis podatkov na plošče, zlaganje v kupe in nazadnje skladiščenje na lokalnem skladišču z avtomatskim žerjavom.

V preteklih mesecih smo z intenzivno optimizacijo vgrajenih naprav navedene cilje dosegli in v določenih parametrih že presegli, tako da celotno naložbo lahko opredelimo kot uspešno. Obenem smo začeli prodajati kakovostne neobrezane debele pločevine neposredno iz vroče valjarne, kar nam omogoča bistveno povečanje kvalitete izdelkov, proizvedenih z novimi napravami. ●

- ▶ Plošča zapušča cono ravnalnika. Na sliki je lepo vidna dosežena ravnost plošče, ki v povprečju ne presega 1/4 tolerančnega območja, določenega s standardom EN 10029.

- ▶ Slika prikazuje vroči ravnalnik med ravnanjem plošče debeline 100 mm in širine 2060 mm. Vroči ravnalnik je težke izvedbe, zasnovan za ravnanje predvsem plošč večjih debelin, saj omogoča ravnanje plošč do debeline 150 mm.

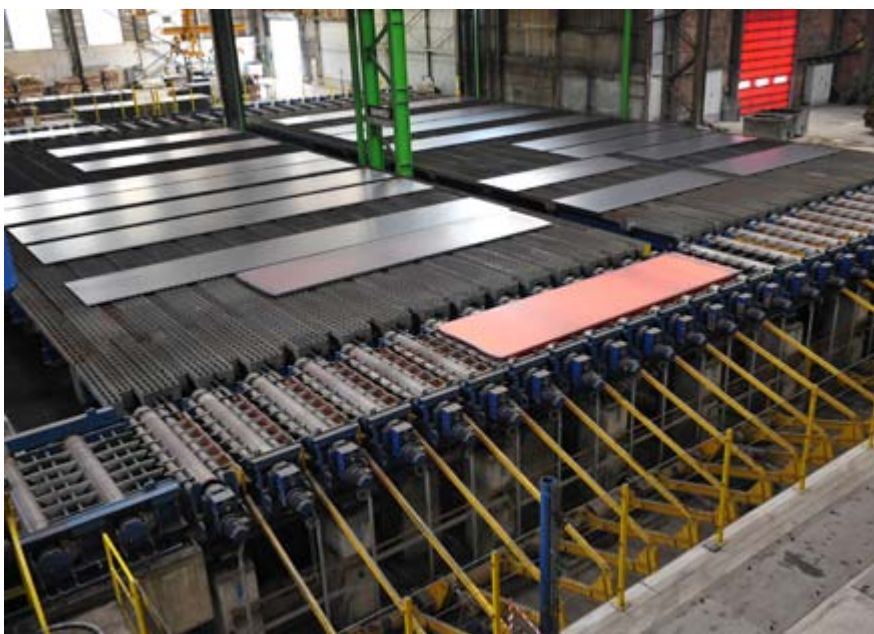
• Izstopni del cone razreznih škarij. Škarje nam omogočajo končni razrez na dolžino pri pločevini, ki se prodaja v valjanem stanju brez obreza stranskih robov. Navedena pločevina predstavlja za Acroni nove in tržno zelo zanimive izdelke.

• Slika prikazuje vstopni del cone razreznih škarij. Škarje so namenjene razrezu pločevine do maksimalne debeline 65 mm in maksimalne širine 2600 mm.

• Na sliki je prikazan vstopni del hladilnih miz. Kontrolirano ohlajanje na hladilnih mizah nam omogoča doseganje ustreznih mehanskih lastnosti, obenem pa je pločevina po zaključku transporta preko hladilnih miz takoj pripravljena za nadaljnjo procesiranje ali odpravo končnemu kupcu.

OBISK MINISTRICE ZA GOSPODARSTVO mag. DARJE RADIĆ V METALU RAVNE

V okviru obiska slovenske vlade – predsednika vlade Boruta Pahorja in njegove ministrske ekipe – na Koroškem je 3. novembra Metal Ravne obiskala ministrica za gospodarstvo mag. Darja Radić.

Koroška je zaradi gospodarske krize in s tem povezanimi propadi podjetij in odpuščanjem delavcev v zelo težki situaciji. Prav zato so pohvalne in spodbudne besede ministrice mag. Darje Radić jeklarjem Metala Ravne dale nov zagon, hkrati pa so tudi obveza, da še bolj marljivo sledijo zadanim ciljem: »Moram reči, da sem zelo vesela in zelo optimistična

po današnjem srečanju. Očitno je družba Metal Ravne zelo uspešno preživela to zadnjo svetovno krizo. Tudi njihovi načrti so zelo smeli in zelo razvojno naravnani in ta družba bo igrala pomembno, če ne najpomembnejšo vlogo v koroškem gospodarstvu.« ●

● Ministrica v družbi jeklarjev (z desne): predsednik uprave skupine SIJ – Slovenska industrija jekla Tibor Šimonka, direktor Kovačnice Zdravko Mlakar, ministrica za gospodarstvo mag. Darja Radić in glavni direktor Metala Ravne Andrej Gradišnik.

besedilo Andrej Gradišnik, univ. dipl. metal. in mater., glavni direktor Acronija

OBISK VELEPOSLANIKA ČRNE GORE V METALU RAVNE

Veleposlanik Črne gore dr. Ranko Milović je 27. oktobra v spremstvu Martina Debelaka, direktorja Združenja kovinskih materialov in livarn Slovenije, prišel na strokovni obisk jeklarne Metala Ravne.

Uglednega gosta, ki je tudi velik poznavalec jeklarstva – od leta 1989 do 1993. je bil direktor železarne v črnogorskem mestu Nikšić, s katero je Metal Ravne že od nekdaj imel zelo dobre odnose, je sprejel Andrej Gradišnik, glavni direktor Metala Ravne. Dr. Milović si je z velikim zanimanjem ogledal

jeklarno Metala Ravne in bil navdušen nad novim ulivališčem, staro in novo kovačnico ter nadgrajenimi zmogljivostmi za mehansko obdelavo velikih odkovkov v Serpi, hčerinskem podjetju Metala Ravne. ●

► Veleposlanik je bil z obiskom Metala Ravne zelo zadovoljen (z desne): glavni direktor Metala Ravne Andrej Gradišnik, veleposlanik Črne gore dr. Ranko Milović in direktor Združenja kovinskih materialov in livarn Slovenije Martin Debelak.

besedilo Vesna Pevec Matijević, univ. dipl. ekon., vodja marketinških projektov, Metal Ravne
fotografije Tadeja Cerovšek Gorjup

FRANCOSKA PODJETJA NA OBISKU V METALU RAVNE

Med 20. in 22. oktobrom letos so se na poslovnem obisku v Sloveniji mudili predstavniki francoskih proizvajalcev kompresorjev, črpalk, pip, ventilov in druge podobne strojne opreme. Obisk sodelavcev nabavnih služb je pripravil Gospodarski oddelek francoskega veleposlaništva v Sloveniji, vodil pa ga je gospod Louis - Charles Arrive, komercialni svetnik pri tem oddelku.

Gostje so v četrtek, 21. oktobra, obiskali tudi Metal Ravne ter si po krajši uvodni predstavitvi podjetja v upravni zgradbi Metala Ravne z zanimanjem ogledali našo proizvodnjo – Kovaški program. Pri tem smo z nekaterimi od njih navezali kar nekaj obetavnih stikov za sodelovanje, od nas pa je sedaj odvisno, da te priložnosti čim bolj izkoristimo. ●

- Glavni direktor Andrej Gradišnik je gostom predstavil podjetje Metal Ravne,

- ... nato pa so si pod vodstvom produktnega menedžerja Mirana
- Čevnika ogledali proizvodnjo v Kovaškem programu.

NOŽI RAVNE NA SEJMU EUROBLECH 2010

EuroBLECH 2010

Lokacija in čas: Razstavišče Hannover od 26. do 30. oktobra 2010

Število razstavljalcev: 1.455 iz 43 držav, od tega pet iz Slovenije

Število obiskovalcev: 61.300

Sejem EuroBLECH, ki je vsaki dve leti, je potekal že enainvajsetič zapored. Največji sejem, namenjen tehnologiji obdelave pločevine, poteka v razstavnih halah, ki smiselno zaokrožujejo naslednja področja:

- ▶ Pločevina, cevi, profili (železni in neželezni)
- ▶ Končni proizvodi, komponente, sklopi
- ▶ Rokovanje in transport
- ▶ Razdvajanje, rezanje
- ▶ Oblikovanje
- ▶ Fleksibilna obdelava pločevine
- ▶ Procesiranje cevi/profilov
- ▶ Strojni elementi
- ▶ Združevanje, varjenje, spajanje
- ▶ Površinska obdelava pločevine
- ▶ Orodja, modeli
- ▶ Kontrola, regulacija, merjenje, testiranje
- ▶ Zagotavljanje kakovosti
- ▶ Oprema proizvodnje in skladišč
- ▶ Varovanje okolja, recikliranje
- ▶ Varnost pri delu
- ▶ Raziskave in razvoj

Vzporedno s sejmom potekajo konference in seminarji, namenjeni novostim in smernicam v razvoju industrije obdelave pločevine.

Noži Ravne smo na sejmu aktivno razstavljali petič, tokrat v sestavi Janko Miklavc, Gregor Ranc in Marko Ogorevc. Predstavili smo se s svojim programom industrijskih nožev in obraboobstoje delov in orodij za pločevino. Na razstavnem prostoru smo se srečali s poslovnimi partnerji in z novimi potencialnimi kupci, našli smo 80 takšnih sestankov s kupci iz dvanajstih držav.

- ▶ Sejem bil je »živo vsestranski«: Noži Ravne smo poleg predstavitve svojega proizvodnega programa udeležbo na sejmu izrabili tudi za oceno kondicije konkurentov in položaja našega podjetja na trgu.

Sejem smo izrabili za pridobitev novih tržnih informacij o pločevini in z njo povezanih industrijah, pa tudi za izobraževanje in pridobivanje informacij o tehnično-tehnološkem razvoju s tega področja.

Na sejmu smo pridobili sveže informacije o konkurenci, ki je bila zelo močno prisotna. Na novo smo ocenili kondicijo konkurentov in naš položaj na tem trgu.

Iz vseh pridobljenih informacij se še vedno močno čuti gospodarska kriza. Osnovni pokazatelji sejma, denimo za pet odstotkov manj razstavljalcev in 12 odstotkov manj obiskovalcev glede na zadnji sejem v letu 2008, to nedvomno

potrjujejo. Slednjim kazalcem se pridružuje tudi slabša statistika naših ustvarjenih stikov glede na predhodni sejem.

Dno krize je bilo doseženo, vendar se tržna situacija le počasi popravlja.

Naše dosedanje dobro delo in še uspešnejše tekmovanje v prihodnje nam zagotavljata ohranjanje obstoječih kupcev. S takšnim delom bomo lahko ustvarili nujno rast prodaje s pridobitvijo novih kupcev s sejma, kot so Electroshield Samara, Perfox Nizozemska, Huta Labedy Glivice, Reda El Meniawy Egipt in Georg Nemčija. ●

besedilo Janko Legat, var. inž., strokovni delavec VZD in pooblaščenec za požarno varnost, Acroni

POŽAR V UPRAVNI STAVBI ACRONIJA

8. novembra 2010 ob 14.30 je zagorelo v upravni stavbi Acronija. Ogenj se je pojavil v 1. nadstropju upravne stavbe na hodniku računovodstva, pred pisarnama št. 9 in 10. Vzrok požara je bil vžig papirja in fasciklov.

Po nekaj sekundah se je aktiviral stropni dimni javljalik in gasilsko-reševalni službi preko požarne centrale poslal avtomatski signal o požaru.

Medtem se je požar hitro širil po hodniku v sosednje pisarne in od tam po objektu. Ker se je požar že tako razširil in se hitro razvijal, ga ni bilo mogoče pogasiti z ročnimi gasilniki, zato je receptor ročno aktiviral dodaten alarmni sistem, kar je bil znak za evakuacijo prisotnih iz objekta.

Urejeno gibanje oseb iz upravne

stavbe na varno je potekalo nemoteno in po dveh minutah je bilo na zbirnem mestu več kot 100 ljudi.

Po dobrih treh minutah so prispeli gasilci s tremi gasilskimi vozili. Vodja intervencije gasilske enote je bil obveščen o lokaciji požara in številu evakuiranih oseb. Ugotovljeno je bilo, da sta dve osebi pogrešani in se nahajata v 1. nadstropju ter kličeta na pomoč.

Reševalna akcija je stekla, osebi so gasilci z uporabo gasilske lestve in košare rešili, ogenj s pravočasno interven-

cijo pogasili ter prostore prezračili.

Pravzaprav je bila to le dobro načrtovana vaja v primeru požara v upravni stavbi Acronija in evakuacije iz objekta. Evakuacija iz prostorov upravne stavbe Acroni je potrebna ob situacijah (požar, potres, eksplozija, delna porušitev objekta in podobno), ki lahko vplivajo na varnost zaposlenih, obiskovalcev in vseh, ki se nahajajo v objektu.

Požarna vaja z evakuacijo iz objekta je bila izvedena v skladu s 35. členom Zakona o varstvu pred požarom /

- Načrti evakuacije in izvlečki požarnega reda so izobešeni v vseh etažah upravne stavbe.

- Evakuacija iz objekta je potekala nemoteno in v skladu z navodili vodje vaje evakuacije.

ZVPozUPB1/ (Ur. l. RS, št. 3/07) in z 2. ter 11. členom Pravilnika o požarnem redu (Ur. l. RS, št. 52/07) ter ukrepom zunanje presoje OHSAS 18001.

Namen požarne vaje in evakuacije je bil preizkusiti organizacijsko in tehnično pripravljenost za varno in hitro evakuacijo iz upravne stavbe Acronija ter ugotoviti, kje v izvedbi so pomanjkljivosti in le-te odpraviti, da bi bila evakuacija oseb iz objekta čim hitrejša, varnejša in učinkovitejša.

Med požarno vajo smo preizkusili sistem aktivne požarne zaščite in vse spremljajoče dejavnike, ki so se odzvali pravilno in so prispevali k uspešno izvedeni nalogi. ●

▲ Gasilsko vozilo z lestvijo, pripravljeno za intervencijo

▲ Reševanje dveh sodelavk iz prvega nadstropja upravne stavbe Acronija

▶ Jana in Urška rešeni in na trdnih tleh

● Evakuirani se po intervenciji vračajo na svoja delovna mesta.

besedilo Monika Štojs, univ. dipl. ekon.,
direktorica marketinga, SIJ – Slovenska industrija jekla

vir Steel Business Briefing, Global Market Outlook, november 2011

KRATKOROČNA TRŽNA NAPOVED

Evropska poraba jekla se septembra v nasprotju s pričakovanji ni okrepila, prav tako ni bilo opaznejšega izboljšanja niti oktobra. Glede na to, da se približuje konec leta, izboljšanja ne moremo pričakovati. Za ohranitev cenovnih nivojev do konca leta bi morali proizvajalci sprejeti ukrepe, s katerimi bi omejili količino proizvedenega jekla. V nasprotnem primeru se bo pritisk na znižanje cen močno povečal. Vendar pa zaloge pri trgovcih in končnih porabnikih niso velike, zato poznavalci pričakujejo povečanje porabe v novem letu. Glavno vprašanje pa je, ali bodo proizvajalci uspeli doseči tudi višje cene v prvem četrtletju 2011 in s tem pokriti pričakovano rast cen surovin.

▼ Skladišče jeklenega odpadka v Acroniju

Gospodarska aktivnost v nekaterih sektorjih v severni Ameriki je boljša od pričakovanj, vendar pa je vpliv na porabo jekla manjši, še posebej v gradbeništvu. Vpliv zadnjih volitev na porabo se bo šele pokazal. Če bo ostala na sedanji ravni, bodo cene padale, dokler proizvajalci jekla ne bodo omejili proizvodnje, vendar pa lahko dvig cene jeklenega odpadka vodi do povečanja cen za leto 2011.

Poraba v Aziji je sprejemljiva in naj bi vse do kitajskega novega leta v začetku februarja ostala stabilna oziroma rahlo naraščala. Nekateri kupci so bili previdni pri nakupih zaradi naraščajočega nizkocenovnega izvoza iz Kitajske, vendar so dogodki v zadnjem času omejili razpoložljivost te ponudbe. Domače cene na Kitajskem ostajajo stabilne kljub omejitvam v proizvodnji, ki so bile morebiti tudi premočne.

Cene dolgih proizvodov so se po padcu tako v Evropi kot v ZDA stabilizirale. Cene bodo še rasle, če bodo cene jeklenega odpadka visoke. Tudi v Aziji močna poraba ter rastoče cene jeklenega odpadka povzročajo rast cen dolgih proizvodov.

Cene jeklenega odpadka so se v Turčiji povečale, trend rasti napovedujejo vse do novega leta zaradi sezonskih vplivov pri zbiranju odpadka. ●

Vir spletne strani in interni časopisi podjetij v skupini IMH

POGODBA ZA IZVOZ BO PODALJŠANA

Na pogajanja o nadaljnjem sodelovanju sta v Koks pripotovala namestnik predsednika uprave mednarodnega koncerna Noble Resources PTE Ltd Roy Thomas Marsh starejši ter vodja oddelka Janna Gepard.

Prva pogodba z družbo Noble Resources PTE Ltd iz Singapurja je bila podpisana maja 2009. V skladu s pogodbo je družba dobavljala metalurški koks frakcij +25, ki ga proizvaja OAO Koks, na indijski, japonski, tajvanski in druge trge. Od takrat je OAO Koks za Noble Resources PTE Ltd odpremil več kot pol milijona ton metalurškega koksa. V vsem tem času pa ni bilo niti ene pritožbe glede kakovosti koksa ali dobavnih rokov. Vodilna menedžerja sta nas obiskala z namenom, da si ogledata tovarno ter da določimo nove pogoje za podaljšanje pogodbe. Povpraševanje tujih partnerjev po Koksovih proizvodih se zaradi izvrstne kakovosti nenehoma povečuje. Dokaz za to, da so v skladu z vsemi mednarodnimi standardi, so tudi certifikati, ki sta jih na podlagi analiz metalurškega koksa, ki ga izvažamo, izdala inšpektorat SZS Vostok Limited in družba Inspectorate iz Singapurja. ●

- Generalni direktor OAO Koks Sergej Djakov je gostoma razkazal proizvodnjo. Odkar poslovno sodelujeta, je OAO Koks za Noble Resources PTE Ltd odpremil več kot pol milijona ton metalurškega koksa.

DVA NOVA MEŠALNIKA NAENKRAT

Ljudinovo. Kalužska oblast. Za namestitev v obrat za litje cevi so v podjetju Krontif-Center kupili kontinuirani mešalnik znamke Spartan 350 P skupaj s sistemom za pnevmatični transport. Opremo je izdelalo angleško podjetje Omega. Spartan 350 P bodo uporabljali na novi liniji za ulivanje v forme, ki je nameščena v obratu za ulivanje cevi, in sicer za pripravo kemično strdljivih zmesi. Nakup mešalnika, ki bo v procesu uvajanja visokozmogljive opreme omogočil učinkovitejše usvajanje zahtevnejših izdelkov iz sive in visokotrdnostne litine, je prvi korak pri postavitvi univerzalne tehnologije za pripravo form. To bo

dodatno pripomoglo k širitvi ponudbe livarskih izdelkov, ki jih proizvaja Krontif-Center.

Na liniji za pripravo peska v obratu za ulivanje cevi pa se je začela tudi montaža novega livarskega mešalnika tipa ISL 20, ki ga je izdelalo Volkovissko podjetje za strojogradnjo. Novi mešalnik bo zamenjal zastarele lonce. Zmogljivost novega mešalnika je 20 ton peščeno-glinene zmesi na uro. ISL 20 ima avtomatski sistem krmiljenja za doziranje vseh sestavin, ki so potrebne za izdelavo zmesi, kar omogoča izjemno natančnost pri doseganju zahtevanih parametrov. Pri mešanju sestavin se uporabljajo vrteče se glave, kar bistveno poveča kakovost form. Tako bodo lahko izdelovali veliko bolj kakovostne zmesi kot do sedaj. To bo pozitivno vplivalo tudi na kakovost izdelkov na liniji št. 10, kjer proizvajajo fazonske izdelke in širok kanalski program, ki ga izvažajo na Finsko. ●

CERTIFIKAT O AKREDITACIJI LABORATORIJA

Tula. Tulačermet. Centralni laboratorij za kemijski in tehnični nadzor v Tulačermetu je prejel mednarodni certifikat o akreditaciji. V postopku ocenjevanja, ki sta ga opravljala predstavnik Mednarodnega združenja za akreditacijo laboratorijev (ILAC) in izvedenec ruskega Združenja centrov za analize Analitika, je laboratorij Tulačermeta dokazal, da je tehnično dobro usposobljen ter neodvisen pri opravljanju kvantitativnih kemičnih preiskav in analiz grodlja, jekla, peletov, koncentrata, koksa in tekočega kisika. Ocenjevalca sta ugotovila, da je laboratorij na visoki ravni in da ustreza mednarodnim standardom. Za Tulačermet je bilo to prvo ocenjevanje na tako visoki ravni. ILAC je ocenjeval, ali je rusko Združenje centrov za analize Analitika centralnemu laboratoriju Tulačermeta upravičeno izdalo status mednarodno akreditiranega laboratorija, ter ustreznost v skladu z mednarodnim standardom ISO/IEC 17025:2005 (ISO/IEC 17025:2006). Mednarodna akreditacija je svojevrsten znak kakovosti in dokaz za tehnično kompetenco na državni in tudi na svetovni ravni. V Rusiji je vsega 40 mednarodno akreditiranih laboratorijev. Certifikat daje podjetju pravico do izvažanja grodlja, kar je za Tulačermet, ki večinoma posluje s tujimi kupci, izjemno pomembno. ●

KADROVSKA GIBANJA V OKTOBRU

SIJ – SLOVENSKA INDUSTRIJA JEKLA

Oktober ni bilo sprememb na kadrovskega področju.

JUBILANTI

ANJA POTOČNIK je dopolnila 10 let delovne dobe. Čestitke, še na mnoga delovna leta!

Elena Bajc, strokovna sodelavka za področje kadrov

ACRONI

Podjetje je zapustilo 7 delavcev, od tega so se upokojili: JAKA RAZINGER iz Predelave debele pločevine, JOŽE RAZINGAR in MARKO TRKULJA iz Vroče valjarne.

Delavec MIODRAG HRVAČANIN je umrl. Svojem izrekamo iskrene sožalje.

Naši novi sodelavci so postali: MATIJA BREGANT, DOMINIK ROBIČ, ROMAN KNAVS in MATIČ ROŽIČ v obratu Vzdrževanje in ERNES ALAGIČ v obratu Hladna predelava.

JUBILANTI

Jubilanti z 10-letnim delovnim stažem so postali: NENAD ČERGIČ iz Jeklarne, IRENA KRŽIČ iz Nabave in BOJAN TODORVIČ z Uprave. Čestitamo!

Jubilanti z 20-letnim delovnim stažem so postali: ALEŠ FAJFAR iz Vroče valjarne, BOŠTJAN ŽVAN iz Tehnične kontrole in VANDA HARTMAN iz Tehnične kontrole. Čestitamo!

Jubilanti s 30-letnim delovnim stažem so postali: JURIJ RABIČ iz Jeklarne, MILORAD MALIČ iz obrata Vzdrževanje, OSMAN ALIČ iz Predelave debele pločevine, BOJAN HAFNER iz Predelave debele pločevine in ROMAN PETERNEL iz Tehnične kontrole. Čestitamo!

Jubilant s 40-letnim delovnim stažem je postal: JOŽE RAZINGAR iz Vroče valjarne. Čestitamo!

ZAKLJUČEK ŠOLANJA

Šolanje so uspešno zaključili: ADIS MEDIČ iz Vroče valjarne je pridobil naziv magister poslovnih ved, SUAD TURKUŠIČ iz Predelave debele pločevine, VIKO MOČNIK iz Vroče valjarne in ALEN VARMAZ iz Predelave debele pločevine so pridobili naziv strojni tehnik. Čestitamo!

Nejra Rak Benič, dipl. upr. org., strokovna sodelavka za HRM 1, Acroni

METAL RAVNE

Novi sodelavci so postali: ALEKSANDER ZAGERNIK in MARKO PESKO v Jeklarskem programu, MARKO JELENKO v Kovaškem programu, MILAN TOMAŽIČ, ROBERT KLEMENC, BOŠTJAN PLOHL, IGNAC ČAPELNIK, ERNEST BREZNIK, DAMJAN MERNIK, KRISTIJAN CELNER, ROK JERT in DAVID GELD v Valjarskem programu.

Upokojila sta se sodelavca MIRKO VAJS iz Jeklarskega programa in FRANC PLANŠAK iz Kovaškega programa. Zahvaljujemo se jima za prizadevno delo in jima v pokoju želimo vse najlepše.

Podjetje so zapustili štirje sodelavci.

JUBILANTI

Jubilanti s 30 leti dela so postali: MIRKO PASKA in LEOPOLD VIDETIČ iz Jeklarskega programa, ALOJZ HORVAT iz Valjarskega programa, VLADO KUNC in MLADEN TROJNAR iz Kovaškega programa, SREČKO GOSTENČNIK in DUŠAN VALENTE iz Vzdrževanja.

Jubilanta z 20 leti dela sta postala: ANDREJ GRADIŠNIK iz Poslovodstva in BORIS ŠTRIKER iz Kontrole in metalurškega razvoja.

Jubilant z 10 leti dela je postal UROŠ KRUŠIČ iz Informatike. Čestitamo!

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

SERPA

Novi sodelavec je postal ALOJZ PLEŠIVČNIK v Vzdrževanju dvigal.

Irena Praznik, strokovna delavka, Kadrovska služba, Metal Ravne

ELEKTRODE JESENICE

Na področju trženja smo zaposlili EDVARDA BJELAJCA, v oplaščevalnici pa ZLATKA BOTONJIČA.

JUBILANTI

Za 30-letni delovni jubilej čestitamo BRIGITI OZEBEK in ŠEFIKI MIDŽAN iz oplaščevalnice.

Rafko Penič, univ. dipl. ekon., vodja Kadrovske službe, Elektrode Jesenice

NOŽI RAVNE

Naš novi sodelavec je postal NIKOLA ČURIČ v Mehanski obdelavi.

V začetku oktobra smo se poslovili od dolgoletnega sodelavca ANTONA GRADIŠNIKA iz Termične obdelave. Upokojila se je sodelavka MARJETA GRUBER iz Mehanske obdelave. V pokoju ji želimo vse najlepše.

Enemu sodelavcu je prenehalo delovno razmerje.

Dragica Pečovnik, univ. dipl. soc., kadrovska menedžerka, Noži Ravne

SUZ

V začetku oktobra se nam je pridružil nov sodelavec v obratu Jeklovlek, DAMJAN VELOV, in sicer na področju elektro vzdrževanja.

Upokojila se je naša sodelavka KOSANA KUNEJ iz Vroče valjarne, v pokoju ji želimo vse najlepše.

JUBILANTI

Za 30 let dela v družbi čestitamo sodelavki ZDENKI RIJAVEC z Uprave in sodelavcu ZLATKU MIKULANU iz obrata Tehnična kontrola.

Mag. Tanja Avguštin Čufer, Kadrovska služba, SUZ

ZIP CENTER

Oktober ni bilo kadrovske spremembe.

Rezka Kerbev, ZIP center

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame se sodelavcem iskreno zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarni prispevek.

Mateja Podobnik, Acroni

ZAHVALA

Ob izgubi drage mame se zahvaljujem za izrečeno sožalje in denarni prispevek.

Iskrena hvala!

Mira Kocijančič, Acroni

besedilo Anja Potočnik, glavna in odgovorna urednica časopisa SIJ, predsednica organizacijskega odbora za nagrado papirus 2010

NAŠ ČASOPIS SIJ JE MED NAJBOLJŠIMI

Sekcija internih komunikatorjev (SIK) pri Slovenskem društvu za odnose z javnostmi (PRSS) je tudi letos povabila podjetja in javne ustanove, da postavijo na kritični »ogled« svoje interne časopise, ki so izšli od marca 2009 do marca 2010. Za nagrado papirus 2010 se je potegovalo 19 podjetij, ki so prijavila 14 revij, pet elektronskih glasil, sedem naslovnice in štiri fotografije.

Strokovno žirijo so sestavljali Vita Kernel, direktorica Studia Kernel, Igor Savič, urednik časopisa Glas gospodarstva in generalni direktor podjetja PM, mag. Eva Hassl Rigler, glavna urednica v agenciji za digitalni marketing Renderspace, Vesna Petkovšek, vodja internega komuniciranja v skupini Gorenje in glavna urednica internega časopisa »Pika na G« – dobitnika nagrade papirus 2009, Jernej Stritar, kreativni direktor v studiu IlovarStritar, in Jure Eržen, fotograf časopisa Delo.

Najbolj je žirijo letos prepričal interni časopis Zavarovalnice Triglav »Obzornik«, ki je osvojil tudi nagrado za najboljšo naslovnico. Prek elektronskega časopisa svoje sodelavce po mnenju žirije najbolje informirajo in motivirajo v SKB banki s »SKB novicami«. Nagrado za najboljšo fotografijo pa je drugo leto zapored dobilo glasilo Premogovnika Velenje »Rudar«.

Člani žirije in organizacijskega odbora smo veseli, ker so slovenska podjetja presešla mišljenje, da so interna glasila

predvsem strošek. To dokazuje vse več vse bolj dovršenih internih tiskanih in elektronskih medijev, ki s skrbno premišljeno uredniško strukturo, z žanrsko pestrostjo in s tesnim sodelovanjem zaposlenih odlično odsevajo življenje podjetij oziroma organizacij. Taki interni mediji so s svojo informativnostjo in motivacijskim nabojem neprecenljivo orodje internega komuniciranja. ●

Na visoko 4. mesto in v družbo najboljših se je letos zavihtel naš časopis SIJ – na ogled in v oceno smo poslali januarско in marčevsko številko letnika 2010. Iskrene čestitke in hvala vsem sodelavcem časopisa, ki s svojimi strokovnimi in sprostilnimi prispevki prispevate, da ga ceni tudi strokovna javnost. Posebna zahvala tudi oblikovalcu Andreju Knezu in lektorici mag. Andreji Čibron - Kodrin, ki sta s svojo zavzetostjo, z idejami in s skrbnostjo veliko več kot zunanja strokovna sodelavca časopisa.

“ Pri SIJ-u me navdušuje vključenost zaposlenih v njegovo ustvarjanje. To potrjuje, da so ga zaposleni vzeli za svojega [...] Časopis SIJ izžareva utrip podjetja, strateško usmerjenost, vrednote, ki jih živi. Čeprav se večina avtorjev ne ukvarja profesionalno s komuniciranjem, so prispevki napisani na razumljiv, navdihujoč način.”

Vesna Petkovšek, vodja internega komuniciranja v skupini Gorenje in glavna urednica internega časopisa »Pika na G« – dobitnika nagrade papirus 2009

“ Zanimivo so zasnovane 'glave' posameznih strani, ki vizualizirajo tri pike skladno s celostno grafično podobo in znotraj dobro odmerjene beline združujejo funkcionalne podatke strani (pagina, ime rubrike) [...] Zanimiva navigacija prepolovljenih krogov (skladna s celostno grafično podobo), ki funkcionira kot del teksta, ni slaba ideja – deluje samosvoje in hkrati opravlja vlogo navigacije [...] Pohvaliti velja prepoznavno naslovnico in komunikacijsko jase izbor fotografskega gradiva.”

Jernej Stritar, kreativni direktor, studio IlovarStritar

besedilo Irena Lačen Benedičič, direktorica Gornjesavskega muzeja Jesenice
fotografije arhiv Gornjesavskega muzeja Jesenice

SLOVESNO NA PREDVEČER BARBARINEGA NA JESENICAH

4. december je god sv. Barbare mučenke, ki je živel v 3. stoletju v Nikomediji (danes mesto Izmid v Turčiji). Od 14. stoletja dalje sodi Barbara med najbolj priljubljene svetnike, ki so se v 15. stoletju uvrstili med 14 priprošnjikov v stiski. Zaradi svoje življenjske zgodbe je zavetnica vseh tistih, ki so izpostavljeni hitri smrti, in tudi rudarjev, kmetov, arhitektov, gradbenih delavcev in krovcev, zidarjev, livarjev zvonov, kovačev, tesarjev, grobarjev, kamnosekov, kuharjev, mesarjev, klobučarjev, zvonarjev, deklet, ujetnikov, topničarjev in gasilcev. K njej se z molitvijo obračajo umirajoči za srečno zanjo uro, varuje pa nas tudi pred neurjem, ognjem, vročico in kugo in je priprošnjica v stiski.

• Sv. Barbara, olje na platno, neznani avtor, konec 19. stoletja, hrani GMJ

Zavetnica rudarjev je postala proti koncu srednjega veka, od takrat proti nesrečam in smrti v rudnikih radi prižigajo barbarino luč. V Porenju Barbara spremlja Miklavža. Najpogosteje jo upodablja s stolpom, kelihom in hostijo, večkrat pa v družbi s sv. Katarino in sv. Marjeto.

Okoli Barbare so se razvili številni ljudski običaji. Eden od nam znanih so tudi barbarine vejice. Na ta dan so odrezali vejico sadnega drevja, običajno češnje, ki so jo dali v vazo. Dekle, kateremu so se do božiča vejice razcvetele, se je v naslednjem letu zagotovo poročilo.

V Kosovi graščini na Jesenicah je do konca januarja 2011 na ogled razstava slikarja Janeza Mohoriča Mokrn'ka, predstavlja se s svojim »ognjenim« likovnim opusom.

Ob prazniku rudarjev smo v Gornjesavskem muzeju Jesenice (GMJ), ki po svojem poslanstvu zbira in predstavlja zgodovino železarstva in rudarstva ter v svoji zbirki hrani kar nekaj rudarskih oljenk in svetilk, tokrat predstavili zbirko svetil Matjaža Brojana. Matjaž Brojan, po izobrazbi slavist, po duši etnolog, sicer pa publicist, je leta 2008 prejel Steletovo priznanje za dolgoletna prizadevanja za promocijo kulturne dediščine na Radiu Slovenija. Svoje oddaje je namenil predstavitev pomembnih kulturnikov iz preteklosti in sedanjosti širše Gorenjske, starim hišam in njihovim usodam ter raznim obrtem.

V letih zbiranja je ustvaril svojo zbirko svetil, v kateri je zbral več deset svetilnih teles od čelesnikov, oljenk, leščerb do petrolejk, ki so se še zlasti v mestih in trgih uveljavile konec 19. stoletja.

Poleg svetil se predstavlja z rezbarjeno podobo Rateškega ali Celovškega

rokopisa. Upodobil ga je na lipove plohe, ki jih je pobarval z zdrobljeno in v kropu raztopljeno slovensko zemljo, seveda je besedilo zapisa skoraj štirikrat povečano. Rokopis je v drugi polovici 14. stoletja nastal v Ratečah, kjer izveste več o njem v Kajžnkovi hiši, kjer je stalna razstava o etnološki dediščini, ali pa se preizkusite v skokih na planiški skakalnici (simulatorju). Dober skok in čestitke ob prazniku, SREČNO!

Informacije in urniki na www.gornjesavskimuzej.si

• Rudarska oljenka iz železarske zbirke GMJ

MESEC PREPREČEVANJA ZASVOJENOSTI

Slogan: lokalna skupnost v akciji – sodelovanje in izzivi v preventivi

V Sloveniji je november čas, ko želimo z bolj koncentriranimi aktivnostmi ozaveščati javnost o zasvojenosti, spodbujati k dialogu in reševanju perečih problemov ter poudariti pomen preventivnih dejavnosti pri preprečevanju zasvojenosti. Pri tem želimo upoštevati širši koncept zasvojenosti, ki se ne osredotoča le na zasvojenost s psihoaktivnimi substancami (npr. alkohol, tobak, zdravila, prepovedane droge), ampak tudi na zasvojenosti, povezane z drugimi oblikami tvegane obnašanja (npr. igre na srečo, motnje prehranjevanja, zasvojenost z računalnikom, delom ...).

Slovenija letos zaznamuje preventivni mesec že 10. leto. Letošnji slogan je "Lokalna skupnost v akciji – sodelovanje in izzivi v preventivi". Poudarja moč povezovanja znanj, idej in sposobnosti lokalnih akterjev pri iskanju in udeležanju najboljših rešitev za preprečevanje zasvojenosti. Spodbuja vse člane lokalnih skupnosti – posameznike, starše/skrbnike otrok, vladne in nevladne institucije in združenja, lokalno politiko in medije, da z različnimi dejavnostmi skozi vse leto podpiramo in omogočamo dobre življenjske pogoje v

lokalni skupnosti. Pomemben je občutek pripadnosti, samostojnosti, odgovornosti in omogočanje rasti posameznikov in skupin, ki živijo v tej skupnosti.

Namen letošnjega preventivnega meseca je torej krepitev mreže ljudi, ki delajo za isti cilj. Pri tem se ne osredotočajo le na zaznavanje in reševanje težav v skupnosti, pač pa so usmerjeni tudi v skrite potenciale in moči posameznika. To pomeni, da si skupnost prizadeva za razvoj in krepitev psihosocialnih sposobnosti, ki pomagajo posameznikom, da premišljeno sprejemajo odločitve, rešu-

jejo probleme, so sposobni kritičnega in ustvarjalnega mišljenja, dobre komunikacije, gradijo zdrav odnos do sebe in drugih ter upravljajo z življenjem na zdrav in produktiven način.

V času, ko se številni ljudje počutijo preobremenjeni z zahtevami, tveganji in izzivi sodobnega sveta, je pomembno, da v skupnosti odkrivamo nove vire moči in krepimo že obstoječe dobre prakse. Kajti preventiva je razvojni proces, ki se uresniči v skupnosti in s skupnostjo kot del vsakdanjega življenja. Njeni učinki so težje merljivi, pokažejo se šele skozi določeno obdobje. Nepremišljeni pristopi lahko naredijo več škode kot koristi. Pomembno je, da si priznamo, da ima zasvojenost več obrazov, zato zahteva pozornost različnih znanj, spretnosti in izkušenj, aktivnosti pa ne smejo biti usmerjene "za" ljudi, ampak "z" ljudmi. Le tako bomo lahko prispevali k razvoju optimalnih veščin posameznikov za reševanje družbenih in osebnih stisk ter izzivov življenja.

OTROCI IN MLADOSTNIKI

Otroci in mladina so zaradi svojih razvojnih značilnosti in dovzetnosti na vplive iz okolja ranljiva skupina, ki potrebuje posebno pozornost. Raziskave poudarjajo, da se težave iz otroštva in adolescence v glavnem manifestirajo kasneje v odrasli dobi; časovno dobro načrtovani preventivni programi pa lahko zmanjšajo pogostost teh težav. Preventivne aktivnosti za otroke in mladostnike naj omogočijo razvoj znanja, veščin in vedenja, s pomočjo katerih bi mladi cenili prednosti zdravega življenjskega sloga, promovirali odgovornost v povezavi z (zlo)rabo drog in bi znali to prenesti na svoja dejanja in ravnanja drugih, v mladosti in tudi v nadaljnjem življenju. Med številnimi preventivnimi dejavnostmi, ki se izvajajo v Sloveniji, smo letos izpostavili aktivnosti, ki se osredotočajo na energijske pijače.

Popularnost energijskih pijač narašča, zato je pomembno, da je uporabnik, še posebej, če je to otrok ali mladostnik, seznanjen z možnimi vplivi prisotnih sub-

stanc na naše telo. Mnogi mladostniki te pijače pijejo predvsem zaradi pričakovanih koristi, manj pa se zavedajo potencialnih tveganj in neželenih posledic. Prav tako je pomembno ozaveščanje o alternativnih načinih, ki pripomorejo k povečanju energije, kot so zdrava prehrana, pitje dovolj tekočine, počitek in redna telesna aktivnost. Podporno gradivo za šole sta pripravila ZZV Ravne in Inštitut za varovanje zdravja. Oba dokumenta sta dosegljiva na spletni strani <http://www.zzv-ravne.si/> pod aktualno.

Energijske pijače so skupina brezalkoholnih pijač, ki najpogosteje vsebujejo dodatke: kofein, taurin, glukoronolakton in druge substance, ki naj bi stimulatивно vplivale na naš centralni živčni sistem. Vsebujejo tudi velike količine sladkorja ali umetnih sladil, dodani so še vitamini in nekateri rastlinski izvlečki. Produkcija energijskih pijač spada med najhitreje rastoče sektorje, prodaja v svetu dosega vrtooglave dobičke. Agresivnemu marketingu so še posebej izpostavljeni mladostniki, ki pa so pogosto premalo seznanjeni z neželenimi, škodljivimi stranskimi učinki.

Med mladostniki je pogosto prisotno prepričanje, da si manj pijan, če piješ mešanico energijskih pijač in alkohola, kot če piješ sam alkohol. To zagotovo ne drži. Dejstvo namreč je, da ob mešanju energijskih pijač in alkohola kofein s svojimi poživiljajočimi učinki prikrije pijanost, zato človek spi več alkohola, kot ga lahko prenese. Nevarnost predoziranja z alkoholom je v tej kombinaciji mnogo večja. V zvezi s tem je problematičen tudi taurin, ki se presnavlja podobno kot alkohol (presnavlja ga isti encim). Ker je encim prezaposlen s presnavljanjem alkohola in tudi taurina, lahko pride do prevelike koncentracije in posledično do zastrupitve z alkoholom.

Mnogi tudi ne poznajo razlike med izotoničnimi in energijskimi pijačami. Izotonične pijače vsebujejo veliko količino soli in mineralov, ki jih telo izgubi s potenjem ob večjih naporih. Uporabljajo jih predvsem športniki. Za razliko od teh energijske pijače ne nadomestijo mineralov in izgubljene tekočine, prej nasprotno. Ker vsebujejo veliko kofeina, ki deluje kot diuretik (pospeši odvajanje vode iz telesa), lahko ob hkratnem pitju energijskih pijač in povečani telesni aktivnosti hitreje pride do dehidracije.

Raziskave so pokazale, da mladi najpogosteje posegajo po energijskih pijačah, ko jim primanjkuje spanca, ko želijo biti bolj učinkoviti pri učenju, kadar so dlje časa na poti, ko pijejo alkoholne pijače. Mladi pijejo energijske pijače predvsem zaradi pričakovanih koristi, manj se zavedajo potencialnih tveganj. Nekritično oglaševanje prispeva svoj delež k visokemu številu uporabnikov, s tem ko v storilnostno naravnani družbi ponuja bližnjico do dobrega počutja. Obljublja budnost, učinkovitost, uspešnost, boljše rezultate, »hitreje, višje, dlje« za ceno odtujenosti lastnega telesa in njegovih potreb.

OBSTAJAJO ZDRAVI IN PREPROSTI NAČINI, KI POMAGAJO UTRUJENEMU TELESU IN DUŠI POVRNITI VITALNOST.

- ▶ Pomembno je, da jemo večkrat na dan uravnoteženo in raznovrstno hrano, da ne izpustimo zajtrka, uživamo dovolj sadja, zelenjave, polnovrednih živil, rib in oreščkov, ki služijo kot hrana za naše možgane.
- ▶ Pijmo dovolj tekočine, da preprečimo dehidracijo in posledično utrujenost. Pijmo vodo iz pipe.
- ▶ Poskrbimo za dovolj spanca in počitka. Telo potrebuje odmor.
- ▶ Pomembno je, da se dovolj gibamo, vsaj 30 minut trikrat na teden pospešimo srčni utrip z aktivnostmi, ki so nam blizu in nas sproščajo.
- ▶ Vzemimo si čas za stvari, ki nas veselijo. Poslušajmo glasbo, berimo, plešimo, pojedimo v kino, v gozd, bodimo v stiku s prijatelji, z naravo, s samim seboj.
- ▶ Spoznajmo meje svojih zmogljivosti. Če smo preobremenjeni, si upajmo reči »NE«.

Letošnji mesec preprečevanja zasvojenosti naj bo torej priložnost, da združimo moči, znanje in spretnosti ter okrepimo aktivnosti, vezi in vloge različnih akterjev, institucij, organizacij in društev v lokalnih skupnostih, v smislu sodelovanja in odgovornosti. Preprečevanje zasvojenosti z odgovornimi in učinkoviti preventivnimi programi ter krepitev programov pomoči, zdravljenja in socialne rehabilitacije, ki so namenjeni zasvojenim in njihovim svojcem, lahko vodita v bolj zdrave in varne lokalne skupnosti. ●

8. METALOV TURNIR V MALEM NOGOMETU

Tradicija Metalovih turnirjev v malem nogometu se uspešno nadaljuje.

V soboto, 30. oktobra, se je šest ekip zbralo in v ferpleju odigralo 11 tekem. Tokrat je bila najboljša ekipa Graplas, povabljen ekipa iz podjetja, ki ima sedež na območju nekdanje Železarne Ravne.

Na drugo mesto se je uvrstila ekipa Valjarna 1, tretja je bila ekipa Kovačnica 1, pokal za ferplej je dobila ekipa EPŽ. Naj

strec je bil David Gel (Valjarna 1), naj vratar pa Blaž Boštjan (Graplas).

Turnir je minil v prijetnem druženju in borbenih tekmah. Tudi taka oblika druženja pripomore k uspešnosti in motivaciji vseh delavcev. Zato se zahvaljujemo direktorju Andreju Gradišniku za podporo, da smo tradicionalni turnir uspešno izvedli. ●

▲ Fantje iz ekipe Bluming sicer niso osvojili pokala, a so bili vseeno dobre volje.

▲ Ekipa EPŽ je dobila pokal za ferplej.

▲ Najboljša je bila gostujoča ekipa Graplas.

▲ Ekipa Kovačnica 1 je bila tretja.

• Mali nogomet je priljubljen med kovači, na fotografiji je druga ekipa Kovačnice.

• Za takšna priznanja se je bilo vredno potruditi.

• Naj strelec je bil David Gel (levo) iz ekipe Valjarna 1 s štirimi goli.

• Ekipa Valjarna 1 se je uvrstila na drugo mesto.

• Naj vratar je postal Blaž Boštjan (levo) iz Graplasove ekipe.

• Še »gasilski posnetek« za spomin na prijetno športno druženje

• Pokal za prvo mesto je dobila ekipa iz podjetja Graplas.

besedilo Tone Kelbl, Acroni

JEKLARJI V POSAVSKEM HRIBOVJU

Jeklarji pohodniki smo si za zadnji pohod v letu 2010 izbrali Veliko Kozje. Vrh spada v Zasavsko-Posavsko hribovje in je tudi točka v razširjeni Slovenski planinski transverzali.

Pohod so organizirali štajerski jeklarji v soboto, 2. oktobra. Zbor pohodnikov je bil ob reki Savinji, približno dva kilometra od Zidanega Mosta. Od tam

smo se odpravili proti zaselku Briše, kjer smo zapustili cesto in po strmem kolovozu, po dobre pol ure hoje, prispeli do Gašperjeve kočice. Koča se nahaja v

objemu visokih skal, kar daje pokrajini planinski videz. Ob koči je tudi smučišče z vlečnico za smučarje začetnike. Po krajšem oddihu smo nadaljevali hojo

▲ Veliko nas je in vedno se imamo lušno!

▲ Igriva narava. Ali tudi vi vidite dinozavra?

▲ Ne mešamo megle. Mi gremo za lepim razgledom in soncem.

po stezi, ki nas je ves čas vodila skozi bukov gozd.

Razgleda med potjo sicer ni bilo, z njim pa smo bili nagrajeni na vrhu Velikega Kozjega, na višini 993 m. Občutek izjemne višine nam je dal skalnati greben vrha, ki stoji ob robu prepadnih sten. Z vrha se lepo vidijo dolina reke Savinje, Zidani Most in v daljavi Kum. Sledil je spust do zavetišča Lovrenc, na višini 711 m.

V zavetišču smo imeli krajši odmor za počitek in okrepčilo, medtem pa smo si ogledali cerkvico sv. Lovrenca. Znana je po tem, da je nekoč v njej pridigal Primož Trubar. Sicer pa cerkvica v današnji obliki izvira šele iz 17. stoletja. Še znamenitejši kot cerkev pa je travnik ob njej, saj je razglašen za botanični naravni spomenik. Od zavetišča Lovrenc smo v daljavi že videli vrh Lisce, naš cilj, do katerega pa sta nas ločili še slabi dve uri hoje. Ves čas smo hodili po zanimivem svetu, ker pot pelje po južnem obronku vrhov med Savo in Gračnico. Srečevali smo tudi druge planince, saj je to Zasavska planinska pot, in jo prehodi veliko ljubiteljev narave.

Lisca (948 m) je travnat vrh, ki slovi po zelo lepem razgledu. Nudi nam panoramo razgledov prek vrhov cele Slovenije in še dlje. Pri planinski koči na Lisici je bil tudi zaključek pohoda.

Za celotno pot od Zidanega Mosta preko Velikega Kozjega, Lovrenca do cilja na Lisici smo porabili okoli 6 ur hoje. Pohodniki smo lakoto potešili s planinskim bogračem, zaključno veselje pa je popestril mladi harmonikar s svojimi vižami. Slovo v popoldanskih urah ni bilo težko, saj smo vedeli, da se bomo srečevali na pohodih, ki bodo organizirani v letu 2011.

Tudi ostali, ki se do sedaj niste udeleževali jeklarskih pohodov, ste vabljeni, da se nam pridružite.

Veselo bo! ●

KOSOBRINSKI ŠPIK

B

Belo štokljo vsi poznamo,
v Prekmurju jih največ je doma,
kot bi jo menjali za mamo,
ker bojda otroke nosit' zna.

Kot izkušnje so mi pokazale,
so to marnje, prazen nič.
Kar nekoč so rojenice dale,
zdaj za delat' otroke je drugačen tič.

Za štoklje hrana so žabe, miši,
ličinke hroščev in mrčes.
Gnezdo iz šibja je na hiši,
na dimniku spleteno, kot kak kres.

Od nas so zdaj že odletele,
v Afriko so šle od tod,
ker toplih krajev so si zaželele,
so šle na dolgo in nevarno pot.

Bela pastirica je pri nas pogosta,
je na pašniku, ob reki ali ob potoku.
Njena barva (belo-sivo-črna) je preprosta,
na paši pri živini nadeja se obroku.

A tudi ona v Afriko se seli,
ker zanjo tu je premrzlo.
Spomladi je bomo spet veseli,
pozimi je še nam hudo.

Brinovka je vse bolj pogosta,
čeprav v Sibiriji jih največ je doma.
Je precej velika, a preprosta,
velikost podobno kakor kos ima.

Jo zasledimo v parkih, v gozdu.
Oglašča se nekako »šak-šak-šak«.
Se hrani z ličinkami, a je kdaj na grozdu,
za hrošče, polže, pravi je junak.

Pri nas prav zdaj jo zasledimo,
zato pojdimo v park ali v gozd,
da je spoznavati se naučimo,
saj pozimi tam je reden gost.

Brezovček je majhen ptiček,
ki v Alpah in na Barju je doma.
Je enajst centimetrov velik striček,
z rdečim čelom in prsmi se baha. ●

besedilo Dejde

Če te po nedolžnem
krivijo, naj ti bo ravno.

Smeh lahko prinese solze,
solze smeha nikoli.

Tudi najboljši plavalci zlahka utonejo v dolgovich.

Največ je pomagal, če sploh ni pomagal.

Ne ponujaj uslug drugih v svojem imenu.

Da zavoziš življenje, ni dovolj
samo en ovinek.

karikatura Boter Špik

MODRUJEMO

Politika naj bi bila drugi najstarejši poklic.
Spoznal sem, da je močno podobna prvemu.

- Ronald Reagan, nekdanji ameriški predsednik

Vse revolucije so doslej dokazale le eno:
da je mogoče marsikaj spremeniti, le ljudi ne.

- Karl Marx, nemški filozof in ekonomist

Za svoja načela se je laže boriti, kot živeti v skladu z njimi.

- Alfred Adler, avstrijski psiholog

Nisem lagal. Samo povedal sem tisto,
kar se je izkazalo za neresnično.

- Richard Nixon, nekdanji ameriški predsednik

MOŽGANSKI KRIŽKRAŽ

AVTOR: DRAGO RONNER, ACRONI	NASLO- NJALO	PEVEC VIDMAR	KRAJ PRI ŠTORAH	VODNA ZIVAL S KLEŠČAMI	MOJZESOV BRAT	METEŽ, VIHAR	NAJVIŠJI VRH PIRENEJEV	ESERI SO BILI NAS- PROTNIKI BOLJŠEVI- KOV.	SOVLADA- NJE	LUKA V SEVERNEM IZRAELU	DEČEK NA ROLKI	NEGATIVNI ION	SLOVENSKI PUBLICIST VIDMAR	NAŠ PESNIK IN ESEJIST (FRANCE)	POVEČE- VALNO STEKLO	NINORSK JE NORVEŠKI KNJIŽNI JEZIK.
MESTO NA SEVERU MORAVSKE, NA ČEŠKEM								RUSKO MESTO OB VOLGI								VLADARSKI NASLOV
VOSKU PODOBNA BELA SNOV								PREBIVALEC OKONINE DVA NORVEŠKA KRALJA								
PORTUGAL- SKI PREGOVOR																
OSEBNI ZAIMEK				PROVINCA V JAR IT. FILM. PRODUCENT PONTI						KAREL OŠTIR			NEOMEJENO TRAJANJE NIZKA OMARA S PREDALI			
KUNI PODOBNA ZIVAL, NORKA					KRAJ V S. BANATU REKA V S. AMERIKI (SLAPOVI)					ČETRTI RIMSKI KRALJ MEMBRANA				ZNAK ZA LANTAN STRADANJE		
SARATOV JE RUSKO MESTO.	SLOVNIČNO ŠTEVILO	SLOVENSKI TEDNIK UPODAB- LJAJOČI UMETNIK					ZEMELJSKI USAD PLAZILEC BREZ NOG					KRAJ NA CRESU				
NASPROT- NIKI BOLJ- ŠEVIKOV V OKTOBRSKI REVOLUCIJI						RUDAR JADRANSKI OTOK					SLIKARKA KOBILCA	MIRAN TIŠIČ RUSKI PISATELJ (PAVEL)			GREDELJ NA DNU LADJE	OBARVANA AROMATSKA SPOJINA
DANILO LOKAR			JUŽNOAM. TOVORNA ZIVAL OVITEK ZA LISTE					PESNICA MUSER	NORVEŠKI KNJIŽNI JEZIK SNOV IZ VEČ SNOVI							
KONEC PREGOVORA																
LETovišČE PRI OPATIJI NA HRVAŠKEM				ZNAK ZA PREPLAH EMIL FILIPČIČ						DEČEK S ČUDEŽNO SVETILKO NEDA UKRAĐEN						
ŠPICA PRI KOLESU							NEKDANJI IT. POLITIK (PIETRO)						BOLIVIJSKI PREDESDNIK MORALES			
NEKDANJI PALESTIN. VODITELJ (JASER)							MESTO V ZGORNJEM EGIPTU OB NILU						NEKDANJI JESENIŠKI SMUČAR (ROBERT)			